

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Дизайн середовища	Рівень вищої освіти	перший (бакалавр)
Кафедра	Дизайн середовища	Рік навчання	1
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	Вид дисципліни	Обов'язкова
Спеціальність	В2 Дизайн	Семестри	1

ОСНОВИ ЕРГОНОМІКИ ТА ПРОЄКТУВАННЯ ІНТЕР'ЄРІВ І МЕБЛІВ

ОПП Дизайн інтер'єру та меблів
2025-2026 н.р.

Викладач	Шарлай Олена Василівна, канд.арх., доц. кафедри «Дизайн середовища»
E-mail	helene.sharlay@gmail.com
Заняття	За розкладом,

Адреса	к. 202, 203, поверх 2, корпус 2, вул. Мистецтв 8
Телефон	(057) 706-02-46 (кафедра «ДС»)

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Заняття відбуваються за розкладом. В разі введення дистанційної або змішаної форми навчання заняття проходять в режимі он-лайн конференції з використанням платформи Google meet.

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи (тільки у робочі дні до 18-00).

Умови листування:

- 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни;
- 2) в полі тексту листа позначити ПІБ студента, який звертається (анонімні листи не розглядаються);
- 3) файли підписувати таким чином: *прізвище_завдання. Розширення: текст — doc, docx, ілюстрації — jpeg, pdf.*

Окрім роздруків для аудиторних занять, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною, у коридорах академії не припустимі. Консультування з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовою для вивчення дисципліни «Основи ергономіки та проєктування інтер'єрів і меблів» є певний обсяг знань з історії, теорії і методики дизайну та архітектури, історії мистецтв тощо. Обов'язковим є достатній рівень знань та компетенцій з основ композиції і формотворення, а також наявність практичних навичок у галузі курсового або реального дизайн-проєктування середовища (ландшафту). Студент отримує повну підтримку при опрацюванні матеріалу обов'язкової дисципліни та підготовки її практичної/методичної стратегії. Студент може для ознайомлення запропонувати теми для опрацювання матеріалу, пов'язаного з загальною тематикою курсу.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Базою навчального тезаурусу дисципліни «Основи ергономіки та проектування інтер'єрів і меблів» є методичні рекомендації до виконання графічних завдань.

Шарлай О.В. Методичні рекомендації до рекомендації до виконання графічних робіт №1, № 2 до курсу «Основи ергономіки та проектування інтер'єрів та меблів» Х: ХДАДМ, 2023 24с.

Шарлай О.В. Методичні рекомендації до рекомендації до виконання графічних робіт №3, № 4 до курсу «Основи ергономіки та проектування інтер'єрів та меблів» Х: ХДАДМ, 2023. 26с

Лекційний матеріал ілюструється відповідними зразками на екрані у цифровому форматі. Студентам надається перелік рекомендованої для опрацювання основної та додаткової літератури (монографії, книги, навчальні посібники, періодичні видання) і джерел Інтернету (див. Список рекомендованої літератури). Дисципліна викладається українською мовою із застосування інших мов (англійської) передбачено для більш повного тлумачення певних дефініцій, спеціальних термінів та першоджерел.

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Додаткові навчально-інформаційні матеріали, у тому числі актуальні проектні розробки з дизайну та архітектури, дані про авторів, дизайнерські школи, творчі групи і т. ін. можна переглянути у мережі Інтернет. Відповідні посилання на потрібний сайт (Link – код в HTML або РНР документі) надаються викладачем під час занять, або за проханням студента після закінчення лекції, а також в процесі електронного листування.

Свої додаткові навчальні матеріали, пошукові ескізи тощо, можна запропонувати переглянути за електронною адресою.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Обов'язковою умовою для студента під час викладання матеріалу є ведення конспекту бесід (у зошиті чи в електронному вигляді). Студент повинен мати блокнот для конспекту, ручку. Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет; папір для ескізів, олівець, акварельні фарби. Програми, необхідні для виконання завдань: Microsoft Word, Pointnet.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою дисципліни «Основи ергономіки та проектування інтер'єрів і меблів» є формування у студента практичних навичок володіння отриманими знаннями з питань проектування інтер'єрів, функціональних та стилістичних особливостей сучасних інтер'єрів та їх обладнання з метою подальшого самостійного вирішення відповідних завдань і створення у студентів, стійких понять щодо пріоритету людського фактору під час проектування і облаштування штучного середовища, предметів, меблів, робочих місць, засобів діяльності, спорту, відпочинку людини тощо.

Задачі дисципліни:

- сформувати у студентів стійку мотивацію до вивчення дисципліни та потребу в систематизованих знаннях в цій галузі;
- сформувати практичні вміння й навички, використовуючи отриманні знання орієнтуватись в сучасних тенденціях в дизайні для пошуку образного рішення;
- навчити використовувати комплекс знань і умінь під час проектування інтер'єру житла.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: . комплекс нормативних вимог до проектування житлового інтер'єру, які необхідні для професійної діяльності.

вміти: вирішувати практичні задачі при проектуванні житлового середовища.

ОПИС І СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Основна спрямованість дисципліни передбачає надання студентам необхідних навичок у вирішенні практичних задач при проектуванні житлового середовища. Контент дисципліни вміщує ряд важливих питань: методологію поетапного виконання необхідних учбових завдань; формування творчого мислення в процесі створення дизайну інтер'єру дитячої кімнати; основи теоретичних знань, що є достатніми для формування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі творчої діяльності, оволодіння графічною майстерністю при створенні проєктної пропозиції. Курс направлений на засвоєння методологічних основ ергономіки, і значна його частина також присвячена аналізу антропологічних характеристик

Дисципліна вивчається протягом двох семестрів 1-го курсу (6 кредитів ECTS, 180 навчальних годин, в тому числі 10 лекційних, 20 практичних та з «Ергономіки», та 60 практичних і 90 самостійних з «Осн. проектування». Всього курс з «Осн. проектування» має 2 змістовні модулі та 8 тем.

Осінній семестр: 180 годин: 90 — аудиторні заняття, 90 — самостійні.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми і зміст матеріалу розкриваються у процесі проведення вступних бесід. Практичні заняття здійснюються у вигляді виконання проєктних завдань. Самостійна робота студентів спрямована на закріплення отриманих знань. Зміст самостійної роботи включає пошук і аналіз додаткової інформації, підготовку вправ до екзаменаційного перегляду, а також (за бажанням) написання статей, тез доповідей, рефератів за темами дисципліни. Додаткових завдань для самостійної роботи не передбачено.

РОЗПОДІЛ ТА ЗМІСТ МАТЕРІАЛУ(на 60 практичних і 90 самостійних годин)

№ п/п	Назва розділів, тем занять	Кількість годин Практичні/самостійні	Анонс матеріалу
1	2	3	4
Змістовний модуль 1. <u>Загальні питання проектування інтер'єрів</u>			
1	Тема 1. «Види архітектурних креслень».	4/4	Окреслюються задачі курсу, структура і форма викладення навчального матеріалу. Пояснюються ортогональні проєкції; Розміри; Порядок графічних засобів виконання креслення планів.
2	Тема 2. Графічна робота №1 «Основи архітектурних креслень».	8/12	Розгляд необхідних гарнітурів та вивчення видів ліній, підписного шрифту, поняття масштабу. Використання базової та допоміжної літератури.
3	Тема 3. Графічна робота №2 «Обміри житлової кімнати та обладнання» (план підлоги, експлікація до нього, план стелі, розгортки стін)	6/8	Виконання обмірів житлового інтер'єру та меблів в масштабі з показом розмірів є
4	Тема 4. Графічна робота № 3, «Креслення плану котеджу». (План підлоги з	8/12	Виконання креслень плану приміщень котеджу з розташуванням меблів, кухонного обладнання, сантехнічного

	розташуванням меблів і обладнання, фіксація розмірів і експлікація)		обладнання та декоративних елементів.
5	Тема 5. Графічна робота № 4 «Кольорова схема інтер'єру».	2/4	На основі отриманого зразка кольору стіни підібрати колір стелі, підлоги, штори та крісла. Виконати дві схеми на основі нюансних та контрастних відносин
Змістовний модуль 2. <u>Загальні питання проектування інтер'єрів дитячої кімнати.</u>			
11	Тема 6. Ескізний проект інтер'єру дитячої кімнати (для немовляти, підлітка, близнюків).	16/20	Виконуються три клаузури: клаузура планувального рішення дитячої кімнати, клаузура образного рішення та клаузура перспективного рішення. Для виконання завдання треба зробити не менше трьох-чотирьох варіантів.
12	Тема 7. Розробка креслень.	10/15	Креслення плану підлоги, експлікації до плану, план розгортки стін в масштабі.
13	Тема 8. Виконання проекту начисто. (планшет 80 x 80 см), олівець, акварель, лайнер Склад проекту: План підлоги М1:50, план стелі М1:50, розгортки стін М 1:25, перспективне зображення концепція проекту	6/15	Виконання креслень на планшеті, розміщення експлікацій і розмірних ліній, обводка, оформлення в техніці акварельної відмивки.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є екзаменаційний перегляд. Для отримання оцінки екзамену необхідно пройти рубіжні етапи контролю у формі поточних перевірок процесів практичної та самостійної роботи та регулярності відвідування занять.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	A+ 98–100	задовільно	64–74	D
			A 95–97		60–63	E
			A- 90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B		незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C				

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

На проведення занять з дисципліни «Основи ергономіки та проектування інтер'єрів і меблів» розповсюджуються загальноприйняті норми і правила поведінки Вищої школи. Під час занять не допускаються дії, які порушують порядок і заважають навчальному процесу, будь то занадто гучне спілкування, вільне пересування аудиторією чи користування мобільним телефоном. З боку викладача вітається активна участь студента і його власна думка в обговоренні актуальних питань сучасної проектної культури, наукових версій і творчих концепцій, дизайнерських трендів тощо. У разі відрядження, хвороби або іншої важливої причини, викладач має право перенести заняття на інший день за умови узгодженості з адміністрацією деканату та існуючим розкладом занять. Про дату, час та місце проведення занять викладач інформує студентів через старосту групи.

ПРАВИЛА СТУДЕНТА

Під час занять студент повинен обов'язково вимкнути звук мобільних телефонів. За необхідності він має право на дозвіл вийти з аудиторії (окрім заліку або екзамену). Вітається власна думка з теми заняття, яка базується на аргументованій відповіді та доказах, зібраних під час практичних або самостійних занять.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTІ

Недопустимі пропуски занять без поважних причин (причини пропуску мають бути підтверджені необхідними документами або попередженням викладача). Не вітаються запізнення на заняття. Самостійне відпрацювання обраної теми з дисципліни «Основи проектування інтер'єрів та меблів» відбувається в разі відсутності студента на заняттях з будь-яких поважних причин.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, у концептуальному рішенні проектної пропозиції тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час рубіжного контролю студент відсутній, він втрачає право отримати бали за проект. Наступним кроком рубіжного контролю є отримання хвостовки із вказаною датою перездачі проекту.

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
1-4	Поточний контроль	0-45
5-8	Поточний контроль	0-45
	Екзаменаційний перегляд	10
	Всього балів	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Бали			Критерії оцінювання
	0–20	0–40	
A+	20	40	Студент в повному обсязі опанував матеріал практичного та самостійного курсу, проявив креативне мислення при виконанні завдань, логічно обґрунтував послідовність виконання необхідних завдань, професійно виконав усі етапи завдання, додатково брав участь у доповіді конференції з обраної теми.
A	17–19	37–39	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми. Графічна подача акуратна, професійна, без помилок.
A-	16	36	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, подача акуратна, без помилок.
B	12–15	32–35	Студент добре опанував обсяг матеріалу практичного та самостійного курсу, творчо та якісно виконав усі поставлені завдання, але при цьому робота має незначні недоліки.
C	8–11	22–31	Студент в цілому добре опанував матеріал практичного та самостійного курсу, творчо та якісно виконав більшість поставлених завдань, але виконана робота має суттєві недоліки.

D	4–7	10–21	Студент в недостатньому обсязі опанував матеріал практичного та самостійного курсу, вирішив в цілому основні поставлені завдання, але виконана робота має значні недоліки (відсутність концепції, творчого підходу, неякісна графічна подача проекту тощо).
E	1–3	1–9	Студент в недостатньому обсязі опанував матеріал практичного та самостійного курсу, вирішив в цілому основні поставлені завдання, але виконана робота має багато значних недоліків (відсутність змістовного аналізу аналогів, обґрунтування концепції завдання, помилки в обробці графічного матеріалу, несвоєчасна подача виконаної роботи на екзамен без поважної причини тощо).
	0	0	Пропуск рубіжного контролю

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за активність студента під час практичних занять (3), виступ на конференції за темою проекту (3–5).

КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ, ЯКІ МАЮТЬ БУТИ СФОРМОВАНІ В РЕЗУЛЬТАТІ ОСВОЄННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Заплановані результати освоєння дисципліни (компетенції)	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі дизайну, або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій і методів дизайну та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	4. Здатність застосовувати навички проєктної графіки у професійній діяльності. 7. Здатність використовувати сучасне програмне забезпечення для створення об'єктів дизайну. 8. Здатність здійснювати колористичне вирішення майбутнього дизайн- об'єкта.
Програмні результати навчання	
	1. Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях. 9. Створювати об'єкти дизайну засобами проєктно-графічного моделювання. 12. Дотримуватися стандартів проєктування та технологій виготовлення об'єктів дизайну у професійній діяльності. 18. Відображати морфологічні, стилеві та кольоро-фактурні властивості об'єктів дизайну

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА**Нормативна:**

1. ДСТУ БА.2.4-7:2009 Правила виконання архітектурно-будівельних робочих креслень.
2. ДСТУ ISO 6385-99. Ергономічні принципи проектування робочих систем. - К.: Держстандарт України, 1999.
3. ДСТУ ISO 8995-2003. Принципи зорової ергономіки. Освітлення робочих систем усередині приміщень (ГОСТ ISO 8995-2002, IDT). - К.: Держстандарт України, 2003.
4. ДСТУ 3943-2000. Дизайн і ергономіка. Склад, виклад та зміст документації. - К.: Держстандарт України, 2000.
5. ДСТУ 3944-2000. Дизайн і ергономіка. Правила виконання дизайн-ергономічних робіт під час розроблення та поставлення продукції на виробництво. К.: Держстандарт України, 2000.
6. ДСТУ 3899-99 Дизайн і ергономіка. Терміни та визначення
7. ДСТУ 4055-2001 Дизайн і ергономіка. Номенклатура дизайнових та ергономічних показників якості продукції виробничо-технічного призначення

Базова:

1. Bradbury D. Mid-Century Modern Design: A Complete Sourcebook. Лондон: Thames&Hudson, 2020. 544 с.
2. Байцар-Артеменко Методичні вказівки до практичної роботи «Обміри фрагменту будівлі» з дисципліни «Архітектурне проектування» для студентів напрямку 6.060.102 «Архітектура».Рівне:НУВГП, 2021.
URL:<https://ep3.nuwm.edu.ua/3918/1/03-06-04.pdf> (дата звернення 25.07.2023)
3. Веретільник Т.І., Мисник Л.Д.. Основи теорії кольору. Навчально-методичний посібник для здобувачів освітнього ступеня бакалавра спеціальності 186 “Видавництво та поліграфія” М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. Черкаси : ЧДТУ, 2020. 130 с.
4. Гейнс Джоанна. Дизайн простору, у якому хочеться жити.Київ: ArtHuss, 2019. 352с.
5. Голобородько В.М. Основи ергономічного проектування захватних частин інструментів. – метод. Рекомендації до практичної роботи з ергономіки– Харків, ХДАДМ, 2021. – 26 с. (електронна версія)
6. Етвуд Ребекка. Як зробити дім яскравішим: натхнення і практичні поради. Київ: ArtHuss,2020. 272 с.
7. Дженіфер Отт. 1000 ідей поєднування кольорів . Київ: ArtHuss, 2022. 285 с.
8. Лаптон, Філіпс. Основи. Графічний дизайн 04. Київ: ArtHuss, 2020. 180с.

Допоміжна:

1. Новосельчук Н.Є. Дизайн інтер'єру: навч. посіб. Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2020. 165 с.
2. Олійник О. П., Гнатюк Л. Р., Чернявський В. Г. Основи дизайну інтер'єру: навчальний посібник. Київ: Національний авіаційний університет, 2018. 163 с.

3. Папанек В. Дизайн для реального світу. Екологія людства та соціальні зміни. Київ: ArtHuss, 2020. 480 с.
4. Сьомка С. В. Основи дизайну архітектурного середовища. Київ: Ліра-К., 2019. 215с.
5. Харпер К. Стили інтер'єру . Київ: ArtHuss, 2019. 223 с.
- 6 Норман Дональд. Емоційний дизайн. Чому ми любимо (або ненавидимо) речі довкола нас. Київ: ArtHuss, 2019. 380 с.
7. Лауэр Дэвид, Основи дизайну. Київ: ArtHuss, 2019. 304 с.
8. Джодіо Філіпп. Cabins. Париж: Taschen, 2018. 640с.